

POSTANOWIENIE

Dnia 5 lipca 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec

w sprawie z powództwa H. J.
przeciwko Ministerstwu Turystyki i Sportu w W.
o uchylenie oceny okresowej,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 5 lipca 2018 r.,
skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Okręgowego w W.
z dnia 25 stycznia 2017 r., sygn. akt XXI Pa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 25 stycznia 2017 r. Sąd Okręgowy w W. oddalił apelację H. M. J. od wyroku Sądu Rejonowego w W. z dnia 2 listopada 2016 r., którym oddalono powództwo przeciwko Ministerstwu Turystyki i Sportu w W. o uchylenie oceny okresowej.

W skardze kasacyjnej powódka zarzuciła: I. naruszenie przepisów postępowania, które mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy, tj.: 1) art. 378 § 1 w związku z art. 382 w związku z art. 328 § 2 w związku z art. 391 § 1 k.p.c. przez brak oceny i ustosunkowania się w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku do podnoszonych w apelacji zarzutów; 2) art. 378 § 1 w związku z art. 382 k.p.c. przez nierozpoznanie istoty sprawy - brak dokonania weryfikacji merytorycznej zasadności poszczególnych ocen cząstkowych oraz oceny ogólnej i towarzyszących im uzasadnień, co doprowadziło do oddalenia apelacji i

usankcjonowania wadliwej oceny okresowej powódki; II. naruszenie prawa materialnego przez jego błędną wykładnię, tj. art. 83 ust. 5 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej w związku z art. 45 ust. 1 w związku z art. 32 ust. 1 i art. 8 ust. 2 Konstytucji RP, prowadzącą do błędnego uznania, że przyznane tym przepisem prawo do kontroli sądowej oceny okresowej urzędnika służby cywilnej ma różny zakres zależny od wyniku oceny i ograniczone jest jedynie do badania przez sąd zachowania przez pracodawcę procedury oceny okresowej a nadto do kontroli merytorycznej uzasadnienia w przypadkach negatywnej oceny okresowej lub negatywnych ocen częściowych, co prowadzi do nieuzasadnionego różnicowania sytuacji prawnej urzędników służby cywilnej i ograniczenia konstytucyjnego prawa do sądu w zakresie rzutującym na możliwość realizacji przez urzędnika służby cywilnej ustawowych uprawnień do uzyskania kolejnego stopnia służbowego, co najmocniej wyraża się w procedurze określonej art. 89 ust. 2 ustawy o służbie cywilnej, i tak ograniczając zakres sądowej kontroli takiej oceny sankcjonuje niczym nieskrępowaną dowolność pracodawcy w ocenie urzędnika korpusu służby cywilnej, bez odniesienia jej wyników do obiektywnych kryteriów, o których mowa w art. 94 pkt 9 k.p.

Mając powyższe na uwadze skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi drugiej instancji.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uzasadniono występowaniem istotnego zagadnienia prawnego w aspekcie realizacji przez urzędnika służby cywilnej prawa do sądu w zakresie odwołania się od pozytywnej oceny okresowej (art. 83 ust. 5 ustawy o służbie cywilnej), a mianowicie, czy sądowa kontrola winna się sprowadzać jedynie do zachowania przez pracodawcę procedury oceny okresowej przewidzianej stosownymi przepisami, czy też sąd, dla ochrony prawidłowej realizacji uprawnień urzędnika służby cywilnej oraz weryfikacji obowiązków pracodawcy, uprawniony jest do merytorycznej weryfikacji prawidłowości oceny częściowej lub ogólnej również w przypadku, gdy jest ona oceną pozytywną. W ocenie skarżącej, konieczne jest takie określenie granic sądowej weryfikacji oceny okresowej, która dopuszczać ją będzie nie tylko w stosunku do ocen negatywnych, lecz również w stosunku do ocen pozytywnych,

celem zapewnienia możliwości ochrony praw pracowniczych przysługujących urzędnikowi korpusu służby cywilnej (np. art. 89 ust. 2 ustawy o służbie cywilnej).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Przepis art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaga, aby wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania stanowił odrębny element pisma niezależny od przytoczenia podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia (art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c.). Uzasadnienie wniosku natomiast powinno nawiązywać do przesłanek przyjęcia skargi do rozpoznania określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: 1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, 2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, 3) zachodzi nieważność postępowania lub 4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Spełnienie wymagania z art. 398⁴ § 2 k.p.c. powinno zatem przybrać formę wyodrębnionego wyводу prawnego, w którym skarżący wskaże, jakie występujące w sprawie okoliczności pozwalają na uwzględnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jednocześnie uzasadni, dlaczego odpowiadają one ustawowemu katalogowi przesłanek.

Zagadnieniem prawnym jest zagadnienie, które wiąże się z określonym przepisem prawa materialnego lub procesowego lub uregulowaniem prawnym, których wyjaśnienie ma nie tylko znaczenie dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Wskazanie zagadnienia prawnego uzasadniającego wniosek o rozpoznanie skargi kasacyjnej powinno zatem nastąpić przez określenie przepisów prawa, w związku z którymi zostało sformułowane i wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Dopiero bowiem wówczas Sąd Najwyższy ma podstawę do oceny, czy przedstawione zagadnienie jest rzeczywiście zagadnieniem „prawnym” oraz czy jest to zagadnienie „istotne” (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002 nr 1, poz. 11; z dnia 13 sierpnia 2002 r., I PKN 649/01, OSNP 2004 nr 9, poz. 158; z dnia 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, Wokanda 2004 nr 7-8, s. 51). Twierdzenie o występowaniu istotnego zagadnienia

prawnego jest uzasadnione tylko wtedy, kiedy po pierwsze - przedstawiony problem prawny nie został jeszcze rozstrzygnięty przez Sąd Najwyższy lub kiedy istnieją rozbieżne poglądy w tym zakresie, wynikające z odmiennej wykładni przepisów konstruujących to zagadnienie (por. postanowienie z dnia 12 marca 2010 r., II UK 400/09, LEX nr 577468) oraz po drugie - jego wyjaśnienie ma znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienie z dnia 27 stycznia 2009 r., II PK 248/09, LEX nr 736732).

Skarżąca nie wykazała występowania tak rozumianej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, gdyż sformułowane przez nią zagadnienie prawne znalazło rozstrzygnięcie w judykaturze Sądu Najwyższego. Aktualnie nie wzbudza wątpliwości zakres kognicji sądu powszechnego (sądu pracy) rozpoznającego sprawę z odwołania od oceny okresowej członka korpusu służby cywilnej (art. 83 ust. 5 ustawy o służbie cywilnej). W tym przedmiocie należy przywołać uchwałę z dnia 27 stycznia 2016 r., III PZP 10/15 (OSNP 2016 nr 7, poz. 81), w której Sąd Najwyższy, dokonując podsumowania dotychczasowego dorobku orzeczniczego (wyroki z dnia 17 czerwca 2014 r., II PK 246/13, OSNP 2015 nr 12, poz. 159; z dnia 25 sierpnia 2015 r., II PK 223/14, LEX nr 2026882 i z dnia 3 listopada 2015 r., III PK 85/14, LEX nr 1977933), przedstawił wykładnię, że w takiej sprawie sąd jest uprawniony wyłącznie do kontroli zachowania trybu dokonania oceny oraz uzasadnienia negatywnych ocen częściowych (na poziomie „poniżej oczekiwań” i „znacznie poniżej oczekiwań”) pod kątem prawdziwości podanych okoliczności faktycznych oraz zastosowania obiektywnych i sprawiedliwych kryteriów (art. 94 pkt 9 k.p.). W związku z tym w razie uwzględnienia powództwa pracownika sąd nie zmienia oceny okresowej (nie orzeka reformatoryjnie), ale uchyla ją w całości lub części (orzeka kasatoryjnie), co zobowiązuje pracodawcę do jej ponownego dokonania. Z kolei, uchylenie przez sąd negatywnej oceny okresowej (częściowej) jest dopuszczalne jedynie w przypadku naruszeń mających istotny wpływ na ostateczny wynik oceny łącznej. Inaczej mówiąc, sąd rozpatrujący odwołanie od oceny okresowej nie jest uprawniony do weryfikacji pozytywnej oceny kwalifikacyjnej - „na poziomie oczekiwań” i podwyższenia jej na „jeszcze lepszą” ocenę pozytywną - „powyżej oczekiwań” (por. wyrok z dnia 19 stycznia 2017 r., I PK 48/16, Monitor

Prawa Pracy 2017 nr 4, s. 206-208, którym orzeczono reformatoryjnie o uchyleniu wyroku Sądu drugiej instancji i oddaleniu apelacji powoda).

Z tych względów na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.